

Herb Samson (Watta) – Karczewscy, opisy heraldyczne

Samson, którego w Wielkiej Polsce wiele rycerstwa używa, wszakoż zkąd przyniesion albo za co nadan, wiedzieć o tem nie mogę;¹

Samson w prawą tarczy stronę obróconemu lwowi, paszczę obiema rękami rozdziera, prawą niższą szczękę trzymając, lewą górną, tarcza niebieska, Samson i lew żółty, na hełmie trzy pióra strusie;

Zkądby ten herb miał wzięść swoje początki, komu i kiedy nadany, żaden z autorów nie namienia. Prawdać że *Paprocki w Gnieździe* tego był zdania, jakby w księstwie Litewskim był nabyty: ale że żaden dom w Litwie, ile wiedzieć mogę, chyba z Polski przybysz w tamte kraje, tym się klejnotem zaszczyca: dla tego zda się być rzecz nie pewna. Zowie się ten herb inaczej Watta, i z Wielkiej-Polszcze familianci tego domu najznaczniej kwitną.²

Watta Sambor z Nądni, ziemianin wielkopolski. Pieczęć tego ziemianina, wisząca u dokumentu z r. 1329, dziś oderwana, przechowana w zbiorach biblioteki Raczyńskich w Poznaniu, wyobraża niby majuskułę średniowieczną M, na niej krzyż.

Kiedym w r. 1873 fragment tej pieczęci oglądał, była na nim jeszcze poniżej krzyża widoczna pięcioramienna gwiazda.

Klejnot ani barwy nie są znane. Gdy Wattowie należą do rodu Samsonów, przeto mamy tu ze starą runiczną stanicę rodu tego do czynienia.³

Karczewscy h. Samson z Karczewa, w powiecie kościańskim. Dziedzicami tej wsi byli 1580 r. Marcin i Agnieszka Karczewscy. Znajdujemy także Karczę, w powiecie gnieźnieńskim, a właścicielami tej wsi byli w tymże samym roku, Walenty i Albert Karczewscy. Ten Albert był też dziedzicem Białcza.(Paw.) Tomisław z Karczewa 1352 r. podpisał konfederację w Poznaniu. Andrzej świadczy 1366 r.⁴

Karczewski vel Karczowski h. Samson. W Wielkopolsce, wzięli nazwisko od wsi Karczewa, w pow. kościańskim. Wincenty, kanonik poznański 1479 r. Świętomir w pow. kościańskim 1518 r. Michał z żony Matyldy Garczyńskiej miał syna Wojciecha, po którym z Katarzyny Ocieskiej, synowicy kanclerza, było dwóch synów, Melchior i Marcin; z nich Melchior, dzielny wojownik pod Dorohostajskim, marszałkiem wielkim litewskim, z Doroty Retkowskiej pozostawił synów: Jana, Aleksandra i Władysława, s Marcin, właściciel części wsi Karczewo 1580 r., z dwóch żon, Poninskiej i Tarczewskiej miał synów: Piotra, Daniela, żonatego z Modliszewską, i Aleksandra, po którym z żony Jaskuleckiej potomstwo. Ci Karczewscy przeszli po większej części na wyznanie kalwińskie.⁵

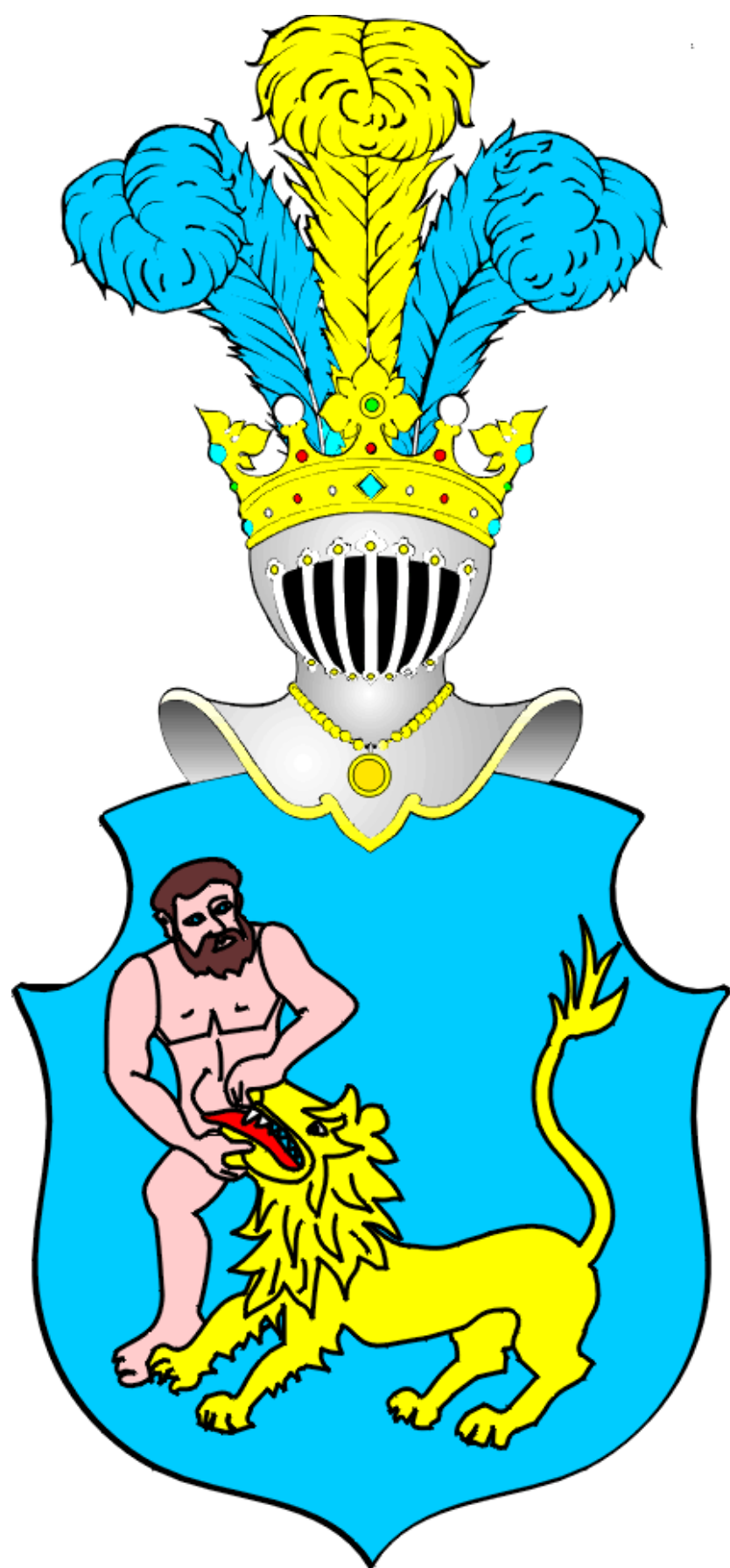
¹ Bartosz Paprocki, *Herby rycerstwa polskiego*, 1584.

² Kacper Niesiecki, *Herbarz polski*, Lipsk 1839-1846

³ Franciszek Piekosiński, *Heraldyka polska wieków średnich*, 1899.

⁴ Adam Boniecki, *Herbarz polski*, t. IX, s. 250, Wa-wa 1899.

⁵ Seweryn Uruski, *Rodzina. Herbarz szlachty polskiej*, t. VI, s. 201, Wa-wa 1909.

SAMSON